

## Kredi Kartı Kullanımının Türkiye’de Tüketim Harcamaları Üzerindeki Etkisi

Hamza Şimşek<sup>1</sup>

Seda Özcan<sup>2</sup>

### Özet

Bu kitap bölümü, Türkiye’de kredi kartı kullanımının hanehalkı tüketim harcamaları üzerindeki etkisini kavramsal ve kuramsal bir çerçevede ele almaktadır (Evans & Schmalensee, 2005; Mann, 2006). Çalışma, kredi kartlarını yalnızca bir ödeme aracı olarak değil; aynı zamanda bireylerin tüketim kararlarını psikolojik, davranışsal ve beklenti temelli mekanizmalar aracılığıyla şekillendiren önemli bir finansal araç olarak değerlendirmektedir. Kredi kartlarının tüketimi öne çekici rolü; gelir belirsizlikleri, yüksek enflasyon ve finansal piyasalardaki dalgalanmalar bağlamında tartışılmaktadır.

Bölümde klasik tüketim teorilerinin yanı sıra davranışsal iktisat literatürüne dayalı kavramsal bir analiz sunulmaktadır. Özellikle zihinsel muhasebe, kayıptan kaçınma, zaman tutarsızlığı ve özdenetim problemleri üzerinden kredi kartı-tüketim ilişkisi açıklanmaktadır (Thaler, 1999; Kahneman & Tversky, 1979; Laibson, 1997). Türkiye özelinde yapılan değerlendirmeler, kredi kartı kullanımının kısa vadede tüketim sürekliliği sağlarken uzun vadede hanehalkı borçluluğu ve finansal kırılganlık risklerini artırabileceğini göstermektedir.

Bu çerçevede çalışma, finansal okuryazarlığın güçlendirilmesi, gelirle uyumlu kredi kartı limitleri, tüketici koruma mekanizmalarının geliştirilmesi ve davranışsal politika araçlarının kullanılması yönünde kavramsal politika önerileri sunmaktadır.

1 Doç Dr. Batman Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü, hamza.simsek@batman.edu.tr Orcid ID: 0000-0003-1141-0307

2 Yüksek Lisans Öğrencisi, Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Bölümü.

## 1. Giriş

Finansal piyasaların derinleşmesi, dijital ödeme araçlarının yaygınlaşması ve bankacılık sektöründe yaşanan teknolojik dönüşümle birlikte kredi kartları, modern ekonomilerde tüketim davranışlarını şekillendiren temel finansal enstrümanlardan biri hâline gelmiştir (Evans & Schmalensee, 2005; Durkin, 2000). Kredi kartları, bireylere nakit taşımadan harcama yapma imkânı sunmakta; bununla birlikte tüketimin zamanlamasını değiştiren, borçlanma davranışlarını etkileyen ve bütçe algılarını dönüştüren bir mekanizma olarak öne çıkmaktadır.

Özellikle gelişmekte olan ekonomilerde gelir belirsizlikleri, yüksek enflasyon ve yaşam maliyetlerindeki artış, kredi kartlarını hanehalkları açısından önemli bir likidite ve uyum aracı hâline getirmektedir. Türkiye ekonomisi de bu bağlamda kredi kartı kullanımının hızla yaygınlaştığı ülkeler arasında yer almaktadır. Taksitli satış uygulamaları, kampanyalar ve dijital bankacılık hizmetleri kredi kartlarının günlük yaşamda merkezi bir rol üstlenmesine yol açmıştır.

Kredi kartlarının tüketim üzerindeki etkileri yalnızca ekonomik değil; aynı zamanda psikolojik ve davranışsal boyutlar içermektedir. Davranışsal iktisat literatürü, bireylerin kredi kartı kullanımı sırasında ödeme acısını daha az hissettiklerini ve bu durumun harcama eğilimini artırdığını ortaya koymaktadır (Prelec & Loewenstein, 1998; Prelec & Simester, 2001). Zihinsel muhasebe, özdenetim sorunları ve zaman tutarsızlığı gibi mekanizmalar, kredi kartı kullanımının tüketim kararlarını nasıl dönüştürdüğünü açıklamada önemli bir çerçeve sunmaktadır.

Bu kitap bölümü, kredi kartı kullanımının tüketim harcamaları üzerindeki etkisini ampirik analizlere dayanmaksızın, kavramsal ve kuramsal bir perspektifle incelemeyi amaçlamaktadır. Bölümde davranışsal iktisat, klasik tüketim teorileri ve Türkiye’nin makroekonomik yapısı birlikte ele alınarak bütüncül bir değerlendirme sunulmaktadır.

## 2. Tüketim Teorileri ve Kredi Kartları

Klasik tüketim teorileri, bireylerin rasyonel olduğu ve yaşam boyu gelirlerini dikkate alarak fayda maksimizasyonu çerçevesinde karar aldıkları varsayımına dayanmaktadır (Keynes, 1936; Friedman, 1957). Keynesyen tüketim fonksiyonu, tüketimi cari gelirin bir fonksiyonu olarak ele alırken; Friedman’ın Sürekli Gelir Hipotezi ve Modigliani’nin Yaşam Döngüsü Hipotezi, bireylerin tüketim kararlarını uzun dönemli gelir beklentileri doğrultusunda şekillendirdiğini ileri sürmektedir.

Bu teorik yaklaşımlar, kredi piyasalarının mükemmel işlediği ve bireylerin borçlanma olanaklarına sınırsız erişimi olduğu varsayımını içermektedir. Ancak gerçek dünyada finansal kısıtlar, belirsizlikler ve psikolojik faktörler, bu varsayımların geçerliliğini sınırlamaktadır. Kredi kartları, bu noktada bireylerin karşılaştığı likidite kısıtlarını gevşeten bir araç olarak öne çıkmakta; tüketimin zamanlar arası dağılımını değiştirmektedir.

Kredi kartları sayesinde bireyler, gelecekte elde edecekleri gelirleri bugünkü tüketime dönüştürebilmekte; bu durum özellikle zorunlu harcamaların finansmanında önemli bir rol oynamaktadır. Ancak klasik teoriler, kredi kartı kullanımının yol açtığı davranışsal yanlışlıkları ve borçlanma tuzaklarını açıklamakta yetersiz kalmaktadır.

### 3. Davranışsal İktisat Perspektifi

Davranışsal iktisat, bireylerin ekonomik karar alma süreçlerinde tam rasyonel olmadığını; sınırlı bilişsel kapasite, duygusal tepkiler ve sistematik yanlışlıklar nedeniyle kararların öngörülebilir biçimde sapmalar içerdiğini ortaya koymaktadır (Simon, 1955; Kahneman & Tversky, 1979). Bu yaklaşım, kredi kartı kullanımının tüketim davranışları üzerindeki etkilerini açıklamada klasik iktisadi modellerden daha kapsayıcı bir çerçeve sunmaktadır.

Kredi kartları, ödeme ile tüketim arasındaki zaman ayrışmasını derinleştirerek bireylerin harcama kararlarını psikolojik açıdan daha az maliyetli hâle getirmektedir. Nakit ödemelerde harcama anında hissedilen “ödeme acısı”, kredi kartı kullanımında zayıflamakta; bu durum tüketim eğilimini artırmaktadır (Prelec & Loewenstein, 1998). Özellikle günlük ve tekrarlanan harcamalarda kredi kartlarının bu etkisi daha belirgin hâle gelmektedir.

#### 3.1. Kayıptan Kaçınma ve Algılanan Maliyet

Hem davranışsal iktisat hem de psikoloji tarafından incelenen beklenti teorisi varsayımına göre, insanlar kararlarını riskli durumlar altında almaktadır (Şimşek & Atalay Şimşek, 2018). Beklenti Teorisi’ne göre bireyler, kayıplara kazançlardan daha fazla ağırlık vermekte ve kararlarını referans noktalarına göre şekillendirmektedir (Kahneman & Tversky, 1979). Kredi kartı kullanımı, harcamanın maliyetini geleceğe erteleyerek kayıp algısını zayıflatmakta; bireylerin cari tüketim kararlarında daha cömert davranışlarına yol açmaktadır. Bu mekanizma, özellikle enflasyonist dönemlerde daha güçlü biçimde işlemektedir.

### 3.2. Zihinsel Muhasebe ve Bütçe Algısı

Zihinsel muhasebe yaklaşımı, bireylerin parayı homojen bir kaynak olarak değil; farklı zihinsel hesaplar altında değerlendirdiğini ileri sürmektedir (Thaler, 1999). Kredi kartı harcamaları çoğu zaman “gelecekte ödenecek borç” olarak ayrı bir hesapta algılanmakta; bu durum cari gelir kısıtlarının olduğundan daha esnek değerlendirilmesine neden olmaktadır. Sonuç olarak bireyler, bütçelerini aşan harcamaları daha kolay meşrulaştırabilmektedir.

### 3.3. Özdenetim Problemleri ve Zaman Tutarsızlığı

Davranışsal iktisat literatürü, bireylerin bugünkü faydayı gelecekteki maliyetlere kıyasla aşırı ağırlıklandırıldığını göstermektedir (Laibson, 1997). Bu zaman tutarsızlığı, kredi kartı kullanımını teşvik eden temel mekanizmalardan biridir. Bireyler, tüketim anında elde ettikleri faydayı yüksek algıyarken, gelecekte karşılaşacakları borç geri ödeme yükünü sistematik biçimde küçümsemektedir.

Kredi kartları bu eğilimi kurumsal olarak güçlendiren araçlar olarak öne çıkmaktadır. Özellikle temassız ödeme, dijital cüzdan entegrasyonu ve otomatik ödeme talimatları, harcama ile ödeme arasındaki psikolojik bağı daha da zayıflatmaktadır. Bu durum, özdenetim mekanizmalarının devre dışı kalmasına ve tüketim kararlarının daha dürtüsel hâle gelmesine neden olmaktadır.

Uzun vadede ise bu süreç, bireylerin finansal stres düzeylerini artırmakta ve borç yönetimini zorlaştırmaktadır. Davranışsal iktisat perspektifi, bu nedenle kredi kartı kullanımının yalnızca bireysel tercih değil; kurumsal tasarım ve politika çerçevesiyle birlikte değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

## 4. Türkiye’de Kredi Kartı Kullanımının Gelişimi

Türkiye’de kredi kartı kullanımı özellikle 2000’li yılların başından itibaren bankacılık sektöründe yaşanan yapısal dönüşümle birlikte hızlı bir ivme kazanmıştır. Finansal serbestleşme, teknolojik altyapının güçlenmesi ve tüketici kredilerine erişimin kolaylaşması, kredi kartlarını hanehalkları açısından temel bir finansman aracı hâline getirmiştir (BDDK, 2023).

Taksitli satış uygulamalarının yaygınlaşması, kredi kartlarının yalnızca bir ödeme aracı olmaktan çıkarak fiili bir kısa vadeli kredi mekanizmasına dönüşmesine yol açmıştır. Bu durum, özellikle dayanıklı tüketim malları, eğitim, sağlık ve turizm harcamalarında kredi kartı kullanımını artırmıştır. Dijital bankacılık uygulamaları ve mobil ödeme sistemleri, kredi kartlarının kullanım sıklığını ve harcama hacmini daha da yükseltmiştir.

Türkiye ekonomisinde yüksek ve dalgalı enflasyon, hanhalklarının reel gelir algısını zayıflatmakta; bu koşullar altında kredi kartları tüketimin sürdürülebilmesi açısından bir uyum ve dengeleme aracı olarak kullanılmaktadır (TCMB, 2023). Enflasyon beklentilerinin yükseldiği dönemlerde borçlanarak tüketim yapma davranışı güçlenmekte; kredi kartları bu davranışın başlıca finansal altyapısını oluşturmaktadır.

Bu gelişmeler, kredi kartı harcamalarının toplam özel tüketim içindeki payının zamanla artmasına yol açmıştır. Söz konusu artış, kredi kartı-tüketim ilişkisinin geçici bir konjonktürel olgudan ziyade, Türkiye ekonomisinde yapısal bir nitelik kazandığını göstermektedir.

Ancak kredi kartı kullanımındaki bu artış, hanhalkı borçluluğu ve finansal kırılganlık açısından da dikkatle değerlendirilmelidir. Özellikle asgari ödeme alışkanlığının yaygınlaşması, borçların uzun vadeye yayılmasına ve faiz yükünün artmasına neden olmaktadır. Bu durum, kredi kartlarının kısa vadeli faydalarının uzun vadeli maliyetlerle dengelendiğini ortaya koymaktadır.

## 5. Sosyoekonomik ve Kurumsal Boyutlar

Kredi kartı kullanımının tüketim davranışları üzerindeki etkileri, Türkiye'nin sosyoekonomik yapısı ve kurumsal düzenlemeleri çerçevesinde değerlendirildiğinde daha görünür hâle gelmektedir (Deaton, 1992; Cynamon & Fazzari, 2008).. Gelir dağılımındaki bozulma, yüksek kayıt dışılık oranı, düzensiz istihdam yapısı ve reel ücretlerin enflasyon karşısında aşınması, kredi kartlarını hanhalkları açısından yalnızca bir tercih değil, çoğu zaman bir zorunluluk hâline getirmektedir.

Türkiye'de düşük ve orta gelirli hanhalkları için kredi kartları, özellikle gıda, enerji, kira ve eğitim gibi zorunlu harcamaların finansmanında kullanılan temel bir likidite aracı hâline gelmiştir. Bu gruplarda kredi kartı borçları, kısa vadede gelir şoklarına karşı bir tampon işlevi görse de, uzun vadede borç sarmalı ve finansal dışlanma risklerini artırmaktadır. Buna karşılık yüksek gelir gruplarında kredi kartı kullanımı daha çok taksit avantajı, ödeme kolaylığı ve harcama takibi amacıyla gerçekleşmektedir.

Türkiye'de gelir dağılımındaki eşitsizliklerin artması, kredi kartı kullanımının bu ayrıştırıcı etkisini daha da belirginleştirmektedir. Kredi kartları, kısa vadede refah kaybını telafi eden bir araç gibi görünse de, uzun vadede düşük gelir grupları aleyhine işleyen bir borçlanma mekanizmasına dönüşebilmektedir. Bu durum, kredi kartı borçluluğunu yalnızca bireysel bir sorun olmaktan çıkararak toplumsal bir mesele hâline getirmektedir.

Enflasyonist dönemlerde tüketimi öne çekme davranışı Türkiye’de oldukça yaygındır. Paranın gelecekteki satın alma gücünün hızla azalacağı beklentisi, borçlanarak tüketim yapmayı rasyonel bir tercih gibi göstermektedir. Kredi kartları bu davranışın en işlevsel araçlarından biri olarak öne çıkmakta; ancak bu süreç makroekonomik düzeyde finansal istikrar üzerinde baskı yaratmaktadır.

Kurumsal çerçeve açısından bakıldığında, Türkiye’de kredi kartı piyasasına yönelik düzenlemeler tüketici davranışlarını doğrudan etkilemektedir. Kredi limitlerinin gelirle ilişkilendirilme biçimi, taksitlendirme sürelerine getirilen dönemsel sınırlamalar ve asgari ödeme oranları, bireylerin borçlanma kararlarını yönlendiren temel unsurlar arasında yer almaktadır. Bu nedenle kredi kartı politikalarının Türkiye özelinde, sosyal politika ve davranışsal iktisat perspektifleriyle birlikte ele alınması gerekmektedir.

## **6. Politika Tartışması ve Davranışsal Düzenlemeler**

Türkiye’de kredi kartı kullanımının yaygınlaşması, yalnızca bireysel tüketim davranışlarını değil; aynı zamanda makroekonomik istikrarı, finansal sistemin dayanıklılığını ve sosyal refah düzeyini de doğrudan etkilemektedir (Barba & Pivetti, 2009; Mann, 2006).. Özellikle yüksek enflasyon, sıkılaşma–gevşeme döngüleri ve gelir oynaklığının belirgin olduğu dönemlerde kredi kartları, tüketimin sürdürülmesinde kritik bir rol üstlenmektedir.

Bu bağlamda Türkiye’de kredi kartlarına yönelik politika tartışmaları, klasik bankacılık düzenlemelerinin ötesine geçerek davranışsal iktisat temelli yaklaşımlarla ele alınmalıdır. Davranışsal kamu politikaları, bireylerin karar alma süreçlerindeki bilişsel sınırlılıkları dikkate alarak daha etkili ve hedefli düzenleme araçları geliştirilmesine imkân tanımaktadır.

### **6.1. Asgari Ödeme Mekanizmaları ve Türkiye Deneyimi**

Türkiye’de asgari ödeme oranları, kredi kartı borçlanmasının seyrini belirleyen en kritik unsurlardan biridir. Uygulamada birçok kart kullanıcısının yalnızca asgari tutarı ödemeyi tercih ettiği gözlemlenmektedir. Bu durum, borçların uzun vadeye yayılmasına ve toplam faiz yükünün artmasına neden olmaktadır. Davranışsal iktisat literatürü, asgari ödeme tutarının güçlü bir referans noktası olarak algılandığını ve bireylerin bu tutarın üzerinde ödeme yapmaktan kaçındığını göstermektedir.

Türkiye özelinde, asgari ödeme oranlarının dönemsel olarak yeniden düzenlenmesi ve borç geri ödeme sürelerinin ekstrelerde daha açık biçimde gösterilmesi, hanehalkı borçluluğunun kontrol altına alınmasına katkı sağlayabilir.

## 6.2. Taksitlendirme Politikaları ve Konjonktürel Düzenlemeler

Taksitli satış uygulamaları, Türkiye’de kredi kartı kullanımını artıran en önemli faktörlerden biridir. Dayanıklı tüketim malları başta olmak üzere birçok sektörde taksit, fiilî bir talep artırıcı araç olarak kullanılmaktadır. Ancak bu uygulama, bireylerin toplam borç yükünü yeterince fark edememesine yol açabilmektedir.

Bu nedenle Türkiye’de taksitlendirme politikalarının makroekonomik konjonktüre duyarlı biçimde düzenlenmesi önemlidir. Enflasyonist baskıların arttığı ve finansal kırılganlıkların yükseldiği dönemlerde taksit sürelerinin sınırlandırılması; ekonomik istikrarın güçlendiği dönemlerde ise daha esnek uygulamalara izin verilmesi, politika etkinliğini artırabilir.

## 6.3. Finansal Okuryazarlık ve Davranışsal Müdahaleler

Türkiye’de finansal okuryazarlık düzeyinin görece düşük olması, kredi kartı kullanımının olumsuz sonuçlarını derinleştirebilmektedir. Faiz oranları, gecikme cezaları ve bileşik borç maliyetleri konusunda bilgi eksikliği, özellikle gençler ve düşük gelirli gruplar açısından önemli bir sorun alanıdır.

Bu nedenle kredi kartı ekstrelerinin sadeleştirilmesi, dijital bankacılık uygulamalarında davranışsal uyarıların kullanılması ve kamu destekli finansal eğitim programlarının yaygınlaştırılması, Türkiye’de kredi kartı kaynaklı finansal kırılganlıkların azaltılmasına katkı sağlayabilecek politika araçları arasında yer almaktadır.

## 7. Sonuç

Bu kitap bölümünde kredi kartı kullanımının Türkiye’de hanehalkı tüketim harcamaları üzerindeki etkileri; kavramsal, kuramsal ve davranışsal iktisat perspektifleri çerçevesinde, Türkiye’nin özgün sosyoekonomik ve kurumsal yapısı dikkate alınarak ele alınmıştır. Çalışma, kredi kartlarını yalnızca teknik bir ödeme aracı olarak değil; yüksek enflasyon, gelir oynaklığı ve kurumsal düzenlemelerle şekillenen Türkiye ekonomisinde tüketimin sürekliliğini sağlayan kritik bir finansal mekanizma olarak değerlendirmektedir.

Türkiye örneği, kredi kartlarının kısa vadede hanehalklarının reel gelir kayıplarını telafi eden ve tüketimi öne çekerek yaşam standartlarını korumaya yardımcı olan bir işlev üstlendiğini göstermektedir. Özellikle gıda, enerji, eğitim ve sağlık gibi zorunlu harcamalarda kredi kartları, hanehalkları açısından fiilî bir likidite aracı hâline gelmiştir. Ancak bu işlev, uzun vadede artan borçluluk, faiz yükü ve finansal kırılganlık riskleriyle birlikte değerlendirilmelidir.

Davranışsal iktisat çerçevesinde yapılan tartışmalar, Türkiye’de kredi kartı kullanımının bireylerin algıladığı bütçe kısıtlarını gevşettiğini ve ödeme acısını azaltarak aşırı tüketime zemin hazırlayabildiğini ortaya koymaktadır. Zihinsel muhasebe, özdenetim problemleri ve zaman tutarsızlığı gibi mekanizmalar, özellikle enflasyonist beklentilerin güçlü olduğu dönemlerde daha belirgin hâle gelmektedir. Bu durum, kredi kartı borçluluğunun bireysel bir tercihten ziyade, makroekonomik koşullar ve kurumsal tasarımlarla yakından ilişkili bir olgu olduğunu göstermektedir.

Bu bağlamda Türkiye’de kredi kartı politikalarının yalnızca bankacılık sektörü düzenlemeleri kapsamında ele alınması yeterli değildir. Finansal okuryazarlığın artırılması, davranışsal temelli düzenleme araçlarının yaygınlaştırılması, asgari ödeme ve taksitlendirme uygulamalarının konjonktüre duyarlı biçimde tasarlanması ve tüketici koruma mekanizmalarının güçlendirilmesi, hem bireysel refahın hem de makroekonomik istikrarın sürdürülebilirliği açısından kritik öneme sahiptir.

Sonuç olarak bu kitap bölümü, kredi kartı–tüketim ilişkisini Türkiye bağlamında; davranışsal, kurumsal ve sosyoekonomik boyutlarıyla bütüncül bir çerçevede ele alarak literatüre ülke-odaklı teorik bir katkı sunmaktadır. Türkiye deneyimi, modern tüketim toplumlarında borçlanma temelli finansal araçların tasarımında ve düzenlenmesinde davranışsal iktisat perspektifinin dikkate alınmasının gerekliliğini açık biçimde ortaya koymaktadır.

Politika Önerisi; Türkiye’de kredi kartı politikaları, enflasyon ve gelir oynaklığı gibi makroekonomik koşulları dikkate alan, davranışsal yanlılıkları sınırlayıcı ve hanehalkı borçluluğunu sürdürülebilir düzeyde tutmayı amaçlayan bir çerçevede yeniden tasarlanmalıdır. Bu doğrultuda asgari ödeme ve taksitlendirme düzenlemelerinin konjonktüre duyarlı biçimde uygulanması, finansal istikrarı destekleyen temel politika araçlarından biri olarak değerlendirilmelidir.

## Kaynakça

- Aktaş, E., & Erturgut, R. (2020). *Finansal okuryazarlık ve bireysel borçlanma davranışları*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Barba, A., & Pivetti, M. (2009). Rising household debt: Its causes and macro-economic implications. *Cambridge Journal of Economics*, 33(1), 113–137.
- BDDK. (2023). *Türk Bankacılık Sektörü Temel Göstergeleri*. Ankara: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu.
- Cynamon, B. Z., & Fazzari, S. M. (2008). Household debt in the consumer age. *Capitalism and Society*, 3(2), 1–30.
- Deaton, A. (1992). *Understanding Consumption*. Oxford: Oxford University Press.
- Durkin, T. A. (2000). Credit cards: Use and consumer attitudes. *Federal Reserve Bulletin*, 86, 623–634.
- Evans, D. S., & Schmalensee, R. (2005). *Paying with Plastic: The Digital Revolution in Buying and Borrowing*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Friedman, M. (1957). *A Theory of the Consumption Function*. Princeton: Princeton University Press.
- Kahneman, D., & Tversky, A. (1979). Prospect theory: An analysis of decision under risk. *Econometrica*, 47(2), 263–291.
- Laibson, D. (1997). Golden eggs and hyperbolic discounting. *Quarterly Journal of Economics*, 112(2), 443–477.
- Lusardi, A., & Mitchell, O. S. (2014). The economic importance of financial literacy. *Journal of Economic Literature*, 52(1), 5–44.
- Mann, R. J. (2006). *Charging Ahead: The Growth and Regulation of Payment Card Markets*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Prelec, D., & Loewenstein, G. (1998). The red and the black: Mental accounting of savings and debt. *Marketing Science*, 17(1), 4–28.
- Prelec, D., & Simester, D. (2001). Always leave home without it: A further investigation of the credit-card effect on willingness to pay. *Marketing Letters*, 12(1), 5–12.
- Simon, H. A. (1955). A behavioral model of rational choice. *Quarterly Journal of Economics*, 69(1), 99–118.
- Şimşek, H., & Şimşek, S. A. (2018). Davranışsal İktisadin Gelişimi. *Current Debates in Economics & Econometrics: Volume 2*, 15.
- TCMB. (2023). *Finansal İstikrar Raporu*. Ankara: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.
- Thaler, R. H. (1999). Mental accounting matters. *Journal of Behavioral Decision Making*, 12(3), 183–206.

- TÜİK. (2023). *Hanehalkı Tüketim Harcamaları İstatistikleri*. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu.
- World Bank. (2022). *Global Financial Development Report*. Washington, DC: World Bank.